

Pravilno je načelno stajalište suda u pogledu početka toga zastarnog roka. Ipak izgleda da bi se u ovom pogledu moglo prigovoriti da se nije sud dovoljno precizno izrazio. Naime nije jasna a ni obrazložena tvrdnja suda da zastara počinje teći danom potpisa teretnice, odnosno najkasnije danom odlaska broda iz luke. Početak toga zastarnog roka mora biti jasno utvrđen. Ovakvo nejasno određivanje može u praksi stvoriti poteškoće. Čini se da je pravilnije uzimati da zastara počinje teći danom potpisa teretnice, jer je tim momentom brodar stekao pravo na utuženje vozarine, što je jedna od bitnih pretpostavki za tek zastarnog roka. Inače zatezanjem odlaska broda iz luke, neuredni brodar došao bi u povoljniji položaj od urednoga jer bi svojem neurednošću u svoju korist produžavao vrijeme zastare.

B.J.

OKRUŽNI SUD, Genova

Presuda od 8.VII 1960.

Ditta Fratelli Gondrand c/a Agenzia Marittimaavigdor & Co.Ltd. e Società di Navigazione Tirrenia S.P.A. e Agenzia Marittima Avigdor & Co.Ltd c/a Società di Navigazione Tirrenia S.P.A.

Direktni prijevoz - Brodar koji sklopi ugovor da će predati teret u određenoj luci, odgovara i za štetu koja nastane na robi na brodu gdje je bila prekrcaana, iako je u teretnici navedena klauzula o mogućnosti prekrcaja tereta

Stranke su sklopile ugovor o prijevozu tereta iz Singapoora u Genovu. U teretnici je, među ostalim, bila navedena i klauzula koja je davala brodaru pravo da, u slučaju potrebe, prekrca teret na koji drugi brod. Brod iz Singapoora nije ticao Genovu, nego je išao u Anwers. U toj luci teret je prekrcaan na brod drugoga broдача, koji ga je dopremio do Genova. Prilikom prekrcaja izdana je nova teretnica, koju je primio naručitelj prijevoza, koji je sklopio ugovor s prvim brodarom. Za vrijeme putovanja iz Anwersa do Genova teret se oštetio. Među ostalim primalac tuži i prvog broдача za naknadu štete.

Tuženik se brani iznoseći da je šteta nastala na putovanju za koje on ne odgovara, jer da je njegova obveza prestala iskrcanjem tereta u luci Anwersa.

Sud nije prihvatio tuženikovo stajalište, već ga je obvezao na naknadu štete. Razlozi suda su slijedeći:

Ugovor koji je sklopio prvi brodar čini jedinstvenu cjelinu od luke ukrcaja, tj. od Singaporea, pa do luke iskrcaja, tj. do Genove, jer je u prvoj teretnici ta luka iskrcaja navedena, i jer je vozarina plaćena sve do te luke. Na jedinstvenost ugovora ne može utjecati ni klauzula teretnice koja brodaru daje pravo na prekrcaj tereta. Takva klauzula naime nema u navedenom smislu pravnog učinka, kad u teretnici navedena luka iskrcaja odgovara onoj u koju se teret konačno upućuje. Na ovu okolnost ne utječe ni činjenica da je naručitelj znao da će teret tokom putovanja biti prekrcaan, jer je on s prvim brodarom sklopio ugovor o prijevozu do Genove.

Isto je tako irelevantna okolnost da je naručitelj od drugog brodarka primio posebnu teretnicu. Treba smatrati da je ta teretnica izdana jedino radi toga da naručitelj može doći u posjed tereta u luci Genove, a ne kao njegovu namjeru da s drugim brodarom sklopi novi ugovor o prijevozu.

Iz ovoga slijedi da prvi brodar odgovara za štetu koja je na teretu nastala i za vrijeme prevoza brodom drugoga brodarka. Prvi brodar ima pravo regresa od onoga na čijem je sektoru puta šteta nastala.

/Dir.Mar. 1962, str.61-64/

B.J.

TRANSPORTNO OSIGURANJE

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 19.V 1962.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Dušan Arneri, dr Branko Jakaša

Osiguranje tereta u javnim skladištima - Na odnos između strana iz ugovora o osiguranju primjenjuju se osigurateljeve tarife samo onda kada se na njih poziva polica o osiguranju - Te police osiguranja treba tumačiti u njihovom običnom značenju, kako ih može tumačiti osiguratelj, a ne na osnovi kompliciranih osigurateljevih pravila - Klauzula, kojom se javna skladišta osiguravaju od "odgovornosti iz djelatnosti poduzeća za štete prouzročene vlastitom krivnjom, krivnjom radnika i namještenika", obuhvaća sve štete iz djelatnosti poduzeća koje nastanu krivnjom poduzeća, ili njegovih namještenika, odnosno radnika, pa tako i štete zbog manjka robe koji je nastao krivnjom osiguranih ljudi

Tužitelj je Državni osiguravajući zavod, koji tuži poduzeće luka i javna skladišta, koje smatra odgovornim za manjak robe, koju je robu tuženik primio od brodarka i uskladištio